

Treder Wiktor

Data urodzenia: 1852

ksiądz katolicki, proboszcz w Koronowie, dziekan fordoński, działacz społeczny, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1896–1916.

Urodził się w Łławie w katolickiej, niemieckiej rodzinie Karla (właściciela gruntu i działacza samorządowego) oraz Elizy z domu Beumelburg. Do szkół na szczeblu średnim uczęszczał w Kurzętniku (progimnazjum) i Chełmnie (Gimnazjum Królewskie). W latach 1872–1876 studiował w Seminarium Duchownym w Pelplinie. W l. 1876–1884 był pomocnikiem i wikariuszem w różnych parafiach na terenie diecezji chełmińskiej. Od 1884 r. piastował funkcję wikariusza w Gdańsku i administratora w Kartuzach. W l. 1887–1916 był proboszczem parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Koronowie. Mimo niemieckiego pochodzenia rozpoczął intensywną działalność na rzecz rozwoju polskiego ruchu organizacyjnego. Z jego inicjatywy powstało Towarzystwo Ludowe w Koronowie, opiekował się polskim chórem, zasiadał w zarządzie Banku Ludowego, popierał organizacje młodzieżowe i samokształcące. Od 1896 r. był członkiem zwykłym Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Zmarł w Bydgoszczy. Pochowany na cmentarzu parafialnym w Koronowie.

Literatura:

1. Mross H., *Treder Wiktor (1852–1916)*, [w:] *Słownik biograficzny kapłanów diecezji chełmińskiej wyświęconych w latach 1821–1920*, Pelplin 1995, s. 334–335.
2. Walkusz J., *Treder Wiktor (1852–1916)*, [w:] *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3. red. R. Bender, Lublin 1996, s. 141–142.

Tomasz Krzemiński